

مسلك اجتماعى

علم اجتماعى لمعميم ومسايل اجتماعيه مزه نطبيو ابره .

علم اجتماع مسلك اجتماعى به مركز خلفت اولدينى
كې مسلك ده نوركيه نك اك وجدائى اولاد لرينه
بر مركز استناد !
[صباح الدين بك ، مسلك اجتماعى و پروگرامى .]

مدير و باسره محرر : محمد على

برنجى سنه — • ننجى جزه

اصلاحات احتياجى

مسلك اجتماعى مؤسسه سى طرفندن آمريقا تحتيق هيئته

ويرين مخطرہ

قابليت اجتماعيه ني آرتير مق يولنده

بر كنك تجربه رى

(۱ . انيكلتره ده ايلك اوچ آي)

استانبول

مسلك اجتماعى مؤسسه علميه سى

غلطه ، رومان خانى ، ايكنجى قات .

هلال مطبعه سى

علمی بر خطرہ

ملك اجتماعى مؤسسہ علمى طرفندن
آمریقا تحقیق هیئتہ ویرلشدر.

پارس صالح قونفرانسك مساعيسنه هرشیدن اول حرب عمومينك براقدینی
سیاسی اندیشه لرك حاكم اولدیغنی بیلورز . فقط اولجه صرف دیپلوماتلرك
ماصله لری باشنده حل ایدیه بیله جکی ظن ایدیلان مسئله لرده محلی تحقیقات
اجرا سنه لزوم کورولمسی صالح و آسایشی تأسیس ایچین عوامل اجتماعیه دن
استفاده امکاتی ویره جك یکی برسیاست استقامتی کوسترمکده در . هیئت
محترمه کز ایسه مطبوعانه تبلیغ ایتدیکی بیاننامه ایله ده اعلان ایتدیکی وجهله
تحقیقاتی وضعيتك اسباب اصلیه سنه قدر ایصال ایدیه بیله جك بر نقطه نظر
صاحبی بولنیور . بناءً علیه (تورکیه اصلاحات اجتماعیه مکتبی) طرفندن
ملككك خلاصی نامه سنه لردن بری مدافعه ایدیلان دعوای اجتماعیه یی پارس
صالح قونفرانسك آمریقالی ممثلارینه قارشیده بسط و ایضاح ایتیه یی بر
وجیهه عدایلرز .

مل'برلمین برمسند . — صالح قونفرانسی تورکیه و بالقانیه ویرله جك
شكل ایله اشتغال ایدرکن شرق مسئله سنه یکی بر صورت حل آراشدیرمش
اولیور . برعصر اول شرق مسئله سی ساده جه بر تورکیه مسئله سی ایدی .

توركيه نك آسيابه چكلمسيله بومسئله آوروپا طور اغنده حل ايدلمش اولدى؛
اونك يرينه قائم اولان بالقان مسئلهسى مكرر قانلى محاربه لره و صاحى
تأسيسه اوغراشان معاهده لره وقونفرانس لره رغمأ عالمده كي حضورك ترقيسى
كافل برشكل حله اقتراندن اوزاق بولنيور .

شرق قريبدى كي بحران عسكركلر و ديپلوماتلر طرفندن تجربه و تطبيق
ايدلمن تدابير ايله ازاله ايديله ميورسه شهبه سزكه بو، سياسى و عسكرى صورت
حللك كفايتسز لكندن ايلرى كليور . فى الحقيقه بو كفايتسزلك دائما يكي
برصورت حل آراشدير مق احتياجك تجدد ايتمسيله ده ظاهر اولمقده در .

شرق مسئله نى نظير ايدلمن تاريخى ايكي صورت مل : توركيه نك نفسى
و توركيه نك عمليت ملكبىسى . — شرقده توركيه نى ديكر رسالطنتك استخلاف ايتمى
وقايعك احضار ايتديكي برصورت حل شكلنده كورونيوردى . آوستراييله روسيه
ايمپراطور قللى بونى كال اصرار ليه صوك نفسلرينه قدر تعقيب ايتديلر . روسيه
و آوستريا ايمپراطور قللى وجود و ير و اونلرى شرقده توسعه سوق ايدن
حركت عثمانى ايمپراطور لغنه وجود و ير و وقتيله اونى آوروپايه طوغرى
توسعه سوق ايتمش اولان حركتدن اساس اعتباريله باشقه شى دكلدى .
حرب عموميدى برى غالب ديكرى مغلوب زمزميه داخل اولان بو ايكي
ايمپراطور لنگ اوغرا دىنى هزيمت نتيجه سنده تمامأ ظاهر اولدى كه شرق
قريبدى كي بحران بوتون امراضيله — حتى ده كسكين امراض ايله — آوروپاي
شرقى و وسطيدى ده حكمفرما ؛ توركيه نك بو سالطنتلر طرفندن الحاق و يا
تقسيمى صورتيه شرق مسئله سنك حلى بو كون يالكىز فعلاً افلاس ايتمش
اولمقله قالمور ، بلكه حدودلى خارجنده تحكم ادارى و عسكريدن باشقه
اجراى فعاليت ايدى جك بر قدرته مالك اولميان هر هانكى بر دولتك كرك
الحاق اراضى و كرك دائره نفوذ تايمى صورتيه شرقه لاييله سنك — عالمده

سکون و حضور مناطقكك توسمی نقطه نظرندن - افلاسنده بر دلیل فعلی وجوده کتیرمش بولنیور .

روسیه و آوستریا شرقه سارقه مامش ایسه بو، شرق مسئله سنك حقیقته بر غرب مسئله سی اوله - سندن ایبری کلوردی . چونکه غریبه و ماورای بحر محیطده تحکم عسکری و اداری بی حدود ملیه لری داخلنده طانیادی بی کبی خارجنده ده رفته نمایل ایدن جمعیتلر انکشاف ایتکده ایدی . بوجعیتلر ك شرقه تأثیری بالخاصه بو ایکی عالم آره سنده مناسبات اقتصادیك انکشافیه کندینی کوستردی و مهنه یه انکلتره آنگلو - ساقسونلریك کیرمه سیله بارز بر حال آلدی . ایسته بوحادثه در که شرق مسئله سنك حله هنوز تکاملانی ا کال ایتین یکی بر شکل و پرپر . بویکی شکل آوستریا و روسیه ایله فرانسه وانکلتز آره سنده بر موازنه سیاسیه صورتنده بلیرر . (تمامیت ملیکیه) دستوری بو موازنه سیاسیه كك محصولدر .

شو خارجی صورت حله موازی و اونکله علاقه دار اوله رق داخلده تعقیب ایدیان اصلاحات حرکتكك امنیت داخلیه و خارجی بی تأمین ایده مامسی (نور که كك تعالیسی صورتیه شرق قریب مسئله سنك حلی) طرز بنكده افلاس ایتش اولدینی ظنی تواید ایتکده در . حقیقته افلاس ایدن بو صورت حل دکل قوللانیلان اسولدر . بواصول داخله بر مرکزیت جریانی خارجاً بو جریان یاردیمچی اولان مظاهرت عسکریه ایله مظاهرت مالیه دن عبارت ایدی . آنی تهذکولی بر طرف ایتکده کافی کلن مظاهرت عسکریه و سیاسیه تور کیده یاشایان حیات اوزرینه اجرای تأثیر ایدر ك بحرانی ازاله ایتکدن شبهه سز عاجزدی . فی الحقیقه مظاهرت مالیه و اداریه یکی طرزده بر مرکزیت اداره كك تأسسنه مدار اولمق صورتیه مملکتك حیاتنه اجرای تأثیر ایتدی . فقط بو طرز اصلاحات بر ترقی اجتماعی تولید ایتدیکی، حیات خصوصیه و عمومیه كك مصاب اولدینی مرضی صوری تدبیر لره ادامه و تشدید

ايلديكى جهته توركيه نى بشريت مترقيه بر عنصر فعال و بر زمين مسالمت
حالده قازانديره بيلمكدن اوزاقدى. دائما هر يردم مركزيت اختلال و حربه
يول آچار. نتيجه داخلده تنظيمات مركزيتدن اخلاص بلكه ينلرله خارجه
اوچريانندن اميد وار اولانلر علمنه چيقمش ايسه بو حال حرب و صاحك،
تعالى و تدنى "اجتماعينك ناظمى اولان قوانين اجتماعيه نك قطعيت جريانندن
باشقه برشى افاده ايتمز.

مادانات شرق مسئلنك وصف اجتماعيسى تبارز ايتيريرور. فقط
موضوعى توضيح ايجين بر نقطه اوزرنده توقف ايتك بلكه فائدهلى اولور.
شرق قريبنده كى بحران صرف سياسى بر اسلدن ايلرى كلدكى كجى دني بر
منشأندن ده تولد ايتماكمده در. چونكه غربله تفوق خرسىانلقدن و شرقك
انحطاطى خرسىان اولمايشندن ايلرى كله بور. بناء عليه شرقده كى بحران
مسلمان حاكميتى رينه. خرسىان حاكميتك اقامه سيله حل ابدلش اولمازدى
ونته كيم حل ايديله ميور. باقان مثالى اندلس - اسپانيا مثاله علاوه ايدم رز.
توركيه نك تقسيم و الحاقه معطوف احتراصات سياسيه موافق كلش اولان
بو نقطه نظر يالكز عنصرى بر رقابت سياسيه جريانى قوتلديرمش و شرق
قريبى بر زمين مسالمت حاله كيتيرمك يولنده بر آديم ايلريكه مامشدر. ذاتاً
توركيه نى مختلف دني جماعتلرك بر آرده ياشاديني بر منطقه اوله رق تصور
ايتك نفس الامر. مطابق دكلدر. بالعكس توركيه ديكر اجتماعى منطقه لر
كجى مختلف خطه و مملكتلردن مركبدر؛ بوراندره ياشايان خلق شرائط معينه
معيشت و بوندن متولد و ضعيتلر آلتند. نعضو ايتمز بر جمعيت حالده در.

شرق بر زمين مسالمت حالى آلمسى ايجين لازم اولان نقطه استناد
تهذيب دني به مساعد بر زمين اولمقدن زياده متين بر انكشاف قابليتتى حائر
بر محيط مساعددر. بو اعتبارله آناطولىده كى چفتجى جمعيت يالكز يكي توركيه
ايجين دكل بلكه بوتون شرق قريبك انكشاف اجتماعيسى وصاح حضورى

ایچین ان امین واساسی عنصر در . هر هانکی دیندن واصلدن اولورسه اولسون . اوینک وایشنک صاحبی اولغه، تجاوزده و تجاوز ایتمه مکه محتاج اولان بوجفتی خلق بو کون بولتیقه جیلر طرفدن اداره ایدیلن دینی جماعتلر حالنده رقابت سیاسییه کیریشمش بولنیور و بونک مشوم نتیجه لرینه معروض قالیورسه؛ بحر انک ازاله سی ایچین حریت سیاسییه و سربستی انکشاف کبی عمومی مطالب درمیانندن باشقه بر تدبیر کوستره میور و بو مطالب کوه تأییدیه سی اوله رق اکثریت و اقلیت کبی اعتباری بر قیمت اراشه سندن باشقه بر قدرت تجلی ایتدیره میورسه؛ حقوق شخصیه سیله منافع محلیه سنک اداره سنه سیله بالفعل حاکم و صاحب دکلسه شو وضعیت اجتماعی معناسی نه در؛ حیات خصوصیه نك - قابل تزع اولمیان - استقلالنی آلد ایتمک و محلی اداره لری تأسیسی ایله عمومک منافعنی کافل اوله جق بروحده ت سیاسییه سی اساسلاندیرمق ایچین بو خلق کندیلرینه رهبر اوله جق مثبت و مستقل اراضی صاحبیلرینه محتاج بولنیور .. وضعیت بوندن باشقه معناسی یوقدر .

مملکتک ناظمی اوله جق بویله بر زمامدار صنفی یتیشدیرمک خصوصنده تورکیه چفتجیسی (هانکی دیندن واصلدن اولورسه اولسون) عین ضعفله مصاب . حال بوکه بویله بر زمامدار زمریه تملک یولنده یورو مکه ترقی و خلاصک ایلک شرطی ! بو نقطه نظر دن تورک لری آناتولی نی استعمارده باشلادقلری زماندن بری درعه ده ایتش اولدقلری وظیفه ده کیتدیکه آرتیه جق بر قابلیت ایله دوامه نامزد ایسه بوتفوق - اکثریت عددیه لری قدر بلکه ده اوندن زیاده - طوپراغه ده فضلہ مربوط بر کتله یه مالک اوله لرلندن و تورک طبقه منورمه سنک ترقی اجتماعی احتیاجنی تکامل تاریخی نتیجه سی اوله رق ده اول حس ایتش اوله سندن ایلری کلور . مملکتک حیات عسکریه واداره سنه اشتراکدن اوزون بر مدت اوزاق قاله رق بوندن بالخاصه تجاری قابلیت لک انکشافی لهنه مستفید اولان روم وارمنی وطندا شلرمزی یکی بر

استقباله سوق ايتمك املنده بولنان منورلى بو استقبالي حيات سياسيه نك فتحنده آرايورلر . فقط بونى آنجق عناصر سائرميه تغلب وتحكميله يعنى اداره جياكله تايمين ايدمك يولده يورودكلرى ايچين تورك منورلرينك اوزون بر تجربه ايله واصل اولدقلرى نتيجه يكي بر تجربه دوره سى كچيرمكك واصل اوله جق بر موقعدم بولمقده درلر .

مسئله نك علمى و عىلى طرز مى — آرانان استقبال ، توركيده يكي بر مدنيت قوه عموميه نك ضبطى يولنده بولنه ماز ، بلكه فردك استقبالي و حيات خصوصيه نك انكشافى طريقيله خلق ايديله بيلير . آنجق بو طريقده صرف ايديله جك تشبثلرله آجيله جق بر اصلاحات حركتيدركه شرفده فردك موقعى يوكسلتهرك مصونيت شخصيه يى ، حرى و جدانى تايمين ايدمك ، فردك حرى سياسيه سى فعلى بر ساحه فعاليت آجه جق ؛ حكومتك ، دينك ، لسانك بر واسطه تحكم اوله رق قوللانيله بيلمسى امكانى سب ايدمك تغلب سياسى داعيله رينه نهايت ويره جكدور .

بو ترقى اجتماعى ، هيچ شهبه يوق ، هر هانكى بر انقلاب سياسى ايله و آناطولينك شرق و غربنده احداثى تصور ايديلن وضعيتلرده اولدينى كى خلقك بر قسمنك ديكرلرينه تغلبى احضار ايتمكك تايمين ايديله مز .

بونك ايچين بر طرفدن محلى يعنى حقيقى بر عدم مركزيت اسبقامتنده ايلر . يله رك اجرا ايديله جك موضعى تدقيقاتله حكومات محليه نك تاسيسى احضار ايدمك ؛ اداره نك بو مساعده شرائطى مملكتك رفاهى نسبى بر صورتده آرتيرير كن ديكر طرفدن شهرلى كنجلىرى زراعى بر استعمار حركتيله طوبراغه سوق ايدمك حيات خصوصيه و محليه نك انكشافه جاليشمق ايجاب ايدر .

برنس صباح الدينك رئيس جمهور حضرتلرينه يازدينى آچيق مکتوبده موضوع بحث اولان صورت حله بودر . بو صورت حل علميدر ؛ چونكه

جمعیات بشریه نك تكاملنه حاكم اولان قوانین اجتماعیه نك وتوفه استابد
ایتمکده در. عملیدر؛ چونکه بوصورت حل تورکیه دد عصر لردنبری دوام ایتمکده
اولان تکامل اجتماعیک - عالمک شرائط جدیده سنه اویره ق - تسریع
وتسریعندن عبارت بولونمقده در. تکامل اجتماعیک بوصورتله تسهیل وتسریعی
ایچون هم تورکیه داخلنده و همده تورکیه خارجنده آنغلو - ساقسون
محیط اجتماعیسنک مظامیرتندن و شرائطندن استعانه یه محتاجز . اداره نك
احتیاجات عملیه یه موافق اوله رق تنظیمی ایچون آنغلو - ساقسون قدرت
تنظیمیه سندن استفاده اید بیلعه من نه قدر لازمه آمریقا محیط مساعیسنک
قابلیت شخصی یی یو کسائن شرائط تربیتکاریسندن استفاده یه اوقدر
محتاجز . برنجیدی هنوز تأمین ایجاب ایدن بر احتیاج حالنده ایسه ده ایکنجی
احتیاج سنه لردن اول باشلاوان بر حرکت تولید ایله مشدر . احوال مساعد
اولنجه بو حرکت توسع ایدمک ونورکیه نك کزیده کنجیلردن بویوک بر
قافله نك انکاتره و آمریقا محیط فعالنه - آرتیردینی پارمی مملکته نقل ایتمک
اوزره دکل قازاندینی قابلیتی مملکتی یو کسائمک ایچین صرف ایتمک اوزره -
بوللاندینی کوریله چکدر .

ایکی محیط اجتماعی آره - سنه کرک حیات خصوصیه و کرک حیات عمومیه
زمینده شوصیمی مناسبتک تأسیسی لزومی ادراک ایدرکن شوکاده قانعز که
وسائط ماده و معنویه جه الک قوی اولان ملئر طرفندن صرف ایدیله چک
الک یو کسک مساعی اصلاحیه بیله قوانین اجتماعیه نك ارئه ایستدیک استقامتمده صرف
ایدلمکجه تعالی اجتماعی تأمیندن عاجزدر . بوندن طولاییدر که بز برمنجی
آرامبورز . فقط تورکیه محیط اجتماعیسنده موجود اولان قوتلرک - بشیریت
مترقیه نك توجه ایستدیک استقامتمده - ضروری اولان استحاله سنی بیلهرک
وایسته یهرک تأمینه چالیشدیعمز ایچون بومساعی تسهیل وتسریع ایدمک
معاونتی بک طبیعی و حقلی اوله رق ترقی اجتماعیک پیشواسی اولان ملئرده
بوله بیله چکمزی حربک احداث ایستدیک وضعیتردن اولده تقدیر و مدافعه

ایتمکده ایدک . تورکیه (قدرت انکشافک عناصر اساسیه سیله و بوانکشافک استقامت صحیحه سنی تعیین ایدم بیلک قدرتیله) مجهز اولدینی ایچیندرکه یاشامغه مستحقدر .

حائز اولدقلری تشکل اجتماعى سایه سنده آنغلو - ساقسونلر جهانی اداره ایتمک و ایشلمک یولنده ایلروله یورلر دینیرسه نه طرفیکیرلک ایدلش ونده دیکر ملتو استحقار ایدلش اولور . فی الحقیقه نه بو اداره ونده بو ایشلمه قدیم اصوللرله یاییلمیور . بشریت ترقیات ماده سنده اولدینی کبی ترقیات اجتماعیه سنده ده پیشوا اوله بیلک امکاتی ویرن بودر . فقط شوه شهم سزکه آنغلو - ساقسون ملتوینک عالمده سی واستقلال فردی به مستند بر انکشاف مدنی بی مدافعه و توسیع خصوصنده درعهده ایتدیکی مسئولیت کیندکجه آرمقده در . آمریقا هیئت محترمه سنک مطبوعاته تودیع ایتدیکی تبلیغنامه ده بیله شو حقیقت وانحاً کورونمکده . ترقیات ماده نیک احضار ایتدیکی وسائطله نامسبق بردهشت کسبایدن برحرک فرداسنده صلحک دوامی صورتده تأسیسی امکانی دریندن درینه تبع ایدلیدی صروده مدنی جهانک بر قسمی سوسیالیست جریانی آلتنده بر ارتجاع حرکتیه صارصیلیر ، دیکر قسمنده ده حرب واغتشاش استعدادلرینی نیمه ایدن عواملک بر دوام اولدینی مشهود اولوب طورورکن صالح طامک تأمین ایچین ترقی اجتماعینک تشملمنه اولان احتیاجک الک یوکسک بر بصیرتله قبول و تسلیمی ایجاب ایتمیزی !

بناءً علیه یکی تورکیه نیک بوتون اولادلرینه بر دور نجات و سعادت آچه جق اولان تعالی اجتماعیه صروده اوله جق مساعی و آمریقاملتنک بو حربدن صورت صمیمیه ده آرزو ایتدیکی واسع نتایج دن برینه وصول ایچین صرف ایدلش اوله جق قناعنده بولنور سهق لکیش اولماز .